

ἐγέννησεν υἱὸν τὸν Μῆδον, ἀπὸ τοῦ ὁποῖον ὠνομά-
σθησαν οἱ Μῆδοι.

Μ Α Θ Η Μ Α Σ Τ'.

Περὶ τῆς Σφαίρας τοῦ παντός.

Πρόβλημα γ'. Νὰ στήσωμέν τὴν σφαι-
ραν, κατὰ τὴν θέσιν τοῦ τόπου, εἰς τὸν ὁποῖον
εὕρισκόμεθα, ὡς πρὸς τὴν θέσιν τοῦ παντός —
Λύσις. Βάλλομεν τὴν ναυτικὴν πυξίδα ἐπάνω εἰς
τὴν Σφαιραν, βαλμένην καὶ αὐτὴν ἐπάνω εἰς ὀρι-
ζοντικὸν ἐπίπεδον (Πρόβλ. α'.) καὶ διὰ μέσον τῆς
μαγνητικῆς βελόνης διευθύνομεν τὸν πόλον τῆς
σφαίρας πρὸς τὸν πόλον τοῦ παντός, φέρομεν τὸν
τόπον μας ὑποκάτω εἰς τὸν μεσημβρινὸν τῆς σφαι-
ρας, καὶ μετροῦμεν ἐπάνω εἰς αὐτὸν τὰς μοίρας
ἕως εἰς τὸν Ἰσημερινὸν καὶ τοῦτο εἶναι τὸ πλά-
τος τοῦ τόπου ἴσον τοῦ ἐξάρματος τοῦ πόλου ἀπὸ
τὸν ὀρίζοντα· ὑψονομεν λοιπὸν τὸν πόλον εἰς τόσους
βαθμούς, καὶ ἡ σφαῖρα εἶναι στημένη, κατὰ τὴν
ζήτησιν.

Ἀπὸ τὸ κατὰ κορυφὴν σημεῖον κάθε τόπου,
ἕως εἰς τὸν ὀρίζοντα, εἶναι ἐννενηντα μοῖραι πρὸς
ἄρκτον, καὶ πρὸς μεσημβρίαν ἄλλαι τόσαι. Ἐὰν
λοιπὸν ἀπὸ ἐννενηντα μοίρας ἀφαιρέσωμεν τὸ πλά-
τος τοῦ τόπου, εὕρισκομεν, πόσων μοιρῶν εἶναι ἡ
κλίσις τοῦ Ἰσημερινοῦ πρὸς τὸν ἀντικείμενον ὀρι-
ζοντα, δι' ἐκεῖνον τὸν τόπον.

Φυσικὴ Ἱστορία

Ζωόφυτα.

Τὰ ζωόφυτα μετέχουσι καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα, καὶ ἀπὸ τὰ φυτά. Λίσθάνονται, ὅταν τὰ ἐγγίξῃ τινὰς, ὅμως δὲν ἔχουν μεταβάτικὴν κίνησιν, ἀλλὰ μὲ κάποιαι μέλη ζητοῦσι τὴν τροφήν καὶ τὴν τρώγουσι τὰ μαλάκια εἶναι κρέας ἀπαλὸν, χωρὶς σκέπασμα· οἱ θαλάσσιοι πολύποδες, καθὼς ἡ σηπία, τὸ καλαμάριον, τὸ ὀκταπόδιον, ἔχουν πόδας, ἢ χεῖρας ἐπάνω εἰς τὴν κεφαλὴν, καὶ μὲ αὐτοὺς πιάνουσι τὸ κυνήγιον· ἂν κόψῃς ἓνα πλόκαμον, πάλιν αὐξάνεται· ὁ μεγάλος πολύπους εἶναι δυνατός, ὀγλήγορος, καὶ τολμηρός. Ὅταν κύνῃγᾶ, μεταμορφώνεται εἰς διάφορα χρώματα· ἔχει πολλὴν μανίαν, ὅταν πιασθῇ· κολλᾶται μὲ τοὺς πλοκάμους του εἰς τὴν πέτραν, ὥστε ἀδύνατον εἶναι γὰρ τὸν ἀποσπάσῃ τινὰς· κολλᾶται καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον μὲ ὅλους τοὺς πόδας, μάλιστα εἰς τὸν λαιμόν· εἰς τὴν ξηρὰν ὅμως φεύγει ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ἐνας φυσικὸς παρατήρησεν ἓνα λοβὸν αὐγοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν ἦσαν εἴκοσι χιλ. μικρὰ ὀκταπόδια. Ἄλλο εἶδος πολύποδος λέγεται Σκολόπενδρα, ἣτις κόπτεται ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τέσσαρα κομμάτια, καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας γίνονται τέσσαρες Σκολόπενδραι.

Ἡ Σηπία ἔχει μετὰ της μίαν φούσκαν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ὑγρὸν τι πολὺ μαῦρον καὶ ἄνοστον, τὸ ὁποῖον ὀνομάζεται μελάνη, καὶ εἶναι εἰς τόπον χολῆς, καὶ τὸ ἐκβάλλει ἀπὸ τὸν πρωκτὸν, ὅταν φοβηθῇ, ἢ διὰ τὴν ἀποφύγη τὸν ἐχθρόν.

Τὸ κλαμύριον (ἢ τευθίς) ἐνίοτε τινάσσεται εἰς τὴν ξηρὰν, καὶ τοῦτο προμηνύει τρικυμίαν.

Ὀστρακόδερμα.

Τὸ στρεΐδι εἶναι ἀτελὲς ζῶον, χωρὶς ὄπλα, καὶ χωρὶς μεταβατικὴν κίνησιν, φυτρώνει, καὶ αὐξάνεται μέσα εἰς τὸ ὄστρακον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει ὀλίγον καθ' ἡμέραν, διὰ νὰ εὔρη νερόν, καὶ τροφήν, ἥτις εἶναι ὁ χυμὸς μικρῶν ζῶων, λάσπη καὶ φυτὰ· τὸ εἰς τὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ὄστράκου δέσιμον εἶναι ἡ χεὶρ τοῦ ἀνοίγματος τοῦ στόματός του εἶναι μεταξύ τῶν αὐτίων, καὶ ἔχει μεγάλα χεῖλη μὲ ροφητικὰς προβοσκίδας· φυλάττει πάλυ νερόν μέσα εἰς τὸ ὄστρακόν του, καὶ τοῦτο τοῦ φυλάττει τὴν ζωὴν, ἔξω εἰς τὴν ξηρὰν. Τὸν Μάϊον μῆνα ρίπτει τὰ αὐγά του, καὶ τότε εἶναι ἀρρώστον· τὸν αὐγουστον ὅμως ἀναλαμβάνει ὅταν ὅμως χάσῃ τὸ νερόν του, ἀποθνήσκει· διὰ τοῦτο εἰ κυνηγοῖ τὰ δένουν δυνατά. Τὰ καρποφόρα καὶ καλὰ στρεΐδια εἶναι τυλιγμένα εἰς μικρὰ καὶ μαῦρα κλώσια· ἐχθροὶ τοῦ στρεΐδιου εἶναι ὁ κάβουρας, τὸ σταυρίδι καὶ τὸ μῦδι.

Κόχλος, ἢ Μαργαριτοφόρος· τούτου τὸ ὄστρακον εἶναι τὸ σεδέφιον· τὰ Μαργαριτάρια εἶναι πετρώδους καὶ ἀσβεστώδους φύσεως, καὶ γίνονται ἀπὸ τὸ ὑγρόν, τὸ ὁποῖον ἐξατμίζεται ἀπὸ τὸ σῶμα τοῦ ζώου· καὶ ἀπὸ τὸ αὐτὸ ὑγρόν γίνεται καὶ τὸ ὄστρακόν του· τὸ μαργαριτάριον αὐξάνεται ἐνίοτε, καὶ τὸ ὄστρακον δὲν ἠμπορεῖ νὰ κλεισθῇ, καὶ τὸ ζῶον ἀποθνήσκει.

Μαλακόστρακα.

Ταῦτα δὲν ἔχουσιν οὔτε κόκκαλα, οὔτε αἷμα κόκκινον ἀλλάζουσι δέρμα κάθε χρόνον· ὅταν τὸ ζῶον χάσῃ κανένα μέλος του, φυτρώνει ἄλλο παρευθύς καὶ ὀλοκλήρον· ἡ φύσις ἐφάνη πλέον ἐλευθέρως εἰς ταῦτα τὰ ζῶα· διότι εὐκόλα χάνουν τὰ μέλη τῶν.

Ὁ Τσαγανός, ὅταν πιασθῆ, κόπτει ἀφ' ἑαυτοῦ τοὺς πόδας του διὰ τοῦτο ὁ ψαράς τοὺς δένει ἐκβάλλει ἔξω τὰ ὀμμάτιά του, διὰ νὰ βλέπῃ, καὶ πάλιν τοὺς σύρει μέσα· εἶναι φοβερός ὁ πόλεμος τῶν κάβουρων κτυποῦνται μὲ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν, καὶ σπρώχνονται, ἕως νὰ φανῆ ὁ νικητής. Ὅταν ὁ κάβουρας ἀλλάξῃ τὸ δέρμα, κρύπτεται εἰς τὴν ἄμμον· πολεμεῖ μὲ τὴν σηπίαν, μὲ τὸ καλάμариον, καὶ μὲ τὸν ὀκτάπουν· ἀγαπᾷ τοὺς Σκώληκας, τὰς μυῖας, τὰς ἀβδέλλας, καὶ τοὺς βατράχους· οἱ τῆς Ἀμερικῆς εἶναι πολλὰ μεγάλοι, καὶ ὀρμῶσιν ἐναντίον τοῦ ψαρά, καὶ τὸν φονεύουσιν ὅταν φοβηθῆ, κτυπᾷ τοὺς βραχίονάς του, τάχα διὰ νὰ φοβίτῃ τὸν ἐχθρόν· ὅταν πιασθῆ ἀπὸ κανένα πόδα, τὸν ἀφίνει, καὶ φεύγει.

Ὁ ἀστακός εἶναι μεγαλήτερος· ἔχει ἔμπροσθεν εἰς τὰ ὀμμάτιά του ὡς δύο κεράτια καὶ ἄλλα δύο μικρότερα· ἡ καρίδα ἔχει καὶ αὐτὴ κεράτια, καὶ εἰς τὴν οὐρὰν πέντε πτερύγια, ὡς τὰ τῶν ὀψαρίων.

Ἡ καραβίδα εἶναι πολυφάγος, καὶ τρέφεται μὲ ἀκαθαρσίας· τὸ κρέας της εἶναι θρεπτικόν, νόστιμον καὶ δυναμωτικόν· ὀλίγον ὅμως κακοχώνευ-

τον, μάλιστα τῶν θαλασσιῶν καθαρίζει τὸ αἷμα καὶ ἄλλας πολλὰς καὶ καλὰς θεραπείας προξενεῖ· εἶναι ὠφέλιμος καὶ νόστιμος ὁ ζωμὸς, εἰς τὸν ὁποῖον κοπανίζονται πέντε ἢ ἕξ καραβίδες· αἱ εἰς τὸν στόμαχόν της πέτραι, αἱ λεγόμεναι μάτια τῆς καραβίδας, εἶναι χρήσιμοι εἰς τὴν Ἰατρικὴν· διότι βοφοῦσι τὴν ξεινάδα τοῦ στομάχου· εἶναι καὶ διυρητικαὶ καὶ στομαχικαί.

Αγαλουθία τῆς θεωρίας τῆς Φύσεως.

Κάθε πρᾶγμα εἰς τὸν κόσμον ἔχει σχέσιν μὲ ἄλλο τι. παρ. χάρι ὅταν ἐξετάζω τετράποδον, βλέπω, ὅτι τὰ ὀμματοφρέδιά του, τὰ ὅποια ὑψώνει, ἢ χαμηλώνει, κατὰ τὴν ἰδίαν του θέλησιν, ἔχουσι σχέσιν μὲ τὸ φῶς· οἱ πόδες ἔχουσι ἄλλην σχέσιν μὲ τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον πατεῖ κ. τ. λ. Τοῦτο εἶναι πρῶτον αἴσθημα τῆς ψυχῆς, τὴν ὁποῖαν ζητοῦμεν νὰ εὐχαριστήσωμεν, ὅταν ἐξετάζωμεν τὰ τῆς φύσεως ἀντικείμενα, καὶ λέγεται ἐφαρμογή. Μόνος ὁ ἄνθρωπος ἀπλάνει τοῦτο τὸ αἴσθημα τῆς ἐφαρμογῆς εἰς ὅλας τὰς σχέσεις τῆς φύσεως· καὶ αὕτη ἢ ἐξάπλωσις ἔδωκεν εἰς αὐτὸν κατ' ἐξοχὴν τὸ ὄνομα Λογικός. Ταύτην ἠμποροῦμεν νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἀρχὴν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως· διὰ ταύτην ὑψόνεται ὁ ἄνθρωπος ἐπάνω ἀπὸ τὸν αὐτοματισμὸν τῶν ἄλλων ζώων, ὥστε νὰ νοῆ καὶ τὰ γενικὰ τῆς φύσεως σχέδια, καὶ νὰ ὑποπτευθῇ τάξιν εἰς αὐτήν, ἀφοῦ ἐγνώρισε τὸν ποιητὴν της. Ἡ φύσις δὲν ἔδειξε πρῶτον τὸν Θεὸν εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ εἰς τὸν ἄνθρωπον αἴσθημα τῆς

Θεΐτητος ἔδειξε τὴν τάξιν τῆς φύσεως· οἱ ἀγρίαὶ ἄνθρωποι εἶναι Θεοσεβεῖς, ἀν καὶ δὲν σπουδάζωσι τὴν φυσικὴν.

Μὲ τὸ αἰσθημα λοιπὸν ταύτης τῆς γενικῆς ἐφαρμογῆς ἐγνώρισεν ὁ ἄνθρωπος ἅλας τὰς δυνατὰς ἐφαρμογὰς. Ἡ Ἱστορία ἑνὸς ἐντόμου κινεῖ τὴν περιέργειάν του· καὶ ἀν δὲν ἐξετάζη ὅλα τὰ ἔντομα, ἢ αἰτία εἶναι, ἢ διότι δὲν γνωρίζει ὅλας τὰς σχέσεις, ἢ διότι τὰ βλέπει συχνὰ, καὶ διὰ τοῦτο τὰ καταφρονεῖ.

Ἀπὸ τὰς ἐφαρμογὰς γεννᾶται ἡ τάξις· εὐρίσκονται ἐφαρμογὰς εἰς τὰ μέλη τοῦ ζώου, ἀλλ' ἡ τάξις εἶναι εἰς ἅλον τὸ σῶμα· βλέπομεν, ὅτι τῆς μελίσης ἢ σάλπιγγος ἔχει σχέσηιν μὲ τὸ νέκταρ τοῦ ἄνθους· οἱ μαλλιαροὶ μηροὶ τῆς ἔχουν σχέσηιν μὲ τὴν σκόιν, τὴν ὁποῖαν σωρεύει εἰς τοὺς μηρούς τῆς, κ. τ. λ. Ἀλλ' ἡ περιέργειά μας αὐξάνει, ὅταν βλέπωμεν ὅλα τῆς τὰ μέλη φορτωμένα, ἢ εἰς κίνησιν, καὶ ὅτι μὲ τοιαύτην θέσιν πετᾷ εἰς τὸν αἶρα.

Ἀπὸ τὸ αἰσθημα τῆς τάξεως γεννῶνται ἄλλα δύο αἰσθημάτα, τὸ ἓν μᾶς δείχνει αἴτιον ὅλων τούτων ἓν ἄπειρον ὄν ἔξω ἀπὸ ἡμᾶς· καὶ τὸ ἄλλο μᾶς δείχνει τελικὸν αἴτιον καὶ σκοπὸν ἄλλο ὄν περιορισμένον μέσα εἰς ἡμᾶς· διότι μόνος ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει τὴν γενικὴν τάξιν, ἥτις εἶναι αὐτὸς ὁ Θεός· καὶ παντοῦ πασχίζει μὲ τὰς ἀρετὰς νὰ σιμῶσῃ εἰς αὐτόν.

Ἡ Πρόνοια ἔβαλε τὰ ἀντίθετα, διὰ νὰ προξενῇ ἐφαρμογὰς, καὶ ἀπὸ ταύτας προέρχονται αἱ ἡδοναὶ τῶν αἰσθήσεων. Τί ὡραία θεωρία, ἀφοῦ κούρασθῇ ἡ ὄρασις μας ἀπὸ τὴν ἐκτεταμένην πεδιάδα,

να ἴδωμεν βουνόν, ἢ ποταμόν! Ἀπὸ τὴν ἔνωσιν τῶν ἀντικειμένων γεννᾶται ἡ ἁρμονία, καὶ ἀπὸ τὴν ἀντίθεσιν ἡ ἀσυμφωνία καὶ ἡ ἀσχημία· τὸ ψῦχος εἶναι ἀντικείμενον τῆς θερμότητος, καὶ τὸ σκότος τοῦ φωτός· ἀλλ' ἡ ἔνωσις τούτων προξενεῖ ἡδονήν. Ὁ γλυκύτερος καιρὸς εἶναι ἡ ἀνοιξις καὶ τὸ φθινόπωρον, καὶ ἡ ὠραιότερα ὥρα τῆς ἡμέρας εἶναι ἡ αὐγή καὶ τὸ ἑσπέρας. Ἀλλ' εἰάν αἰφνηδίως ἔλθῃ τὸ ψῦχος ἐπάνω εἰς τὴν ζέστην, κινδυνεύουσιν ὅλα καὶ φυτὰ καὶ ζῶα. Ἡ φύσις ἀντιτάττει εἰς τὴν θάλασσαν τὸν ἄσπρον ἀφρὸν τῶν κυμάτων εἰς τὸ σκοτεινὸν χρῶμα τῶν βράχων, διὰ ναὶ μηνύῃ ἀπὸ μακρὰν εἰς τοὺς ναῦτας τὸν κίνδυνον τῶν σκοπέλων.

Ἱστορία τῆς Ἑλλάδος.

Φίλιππος.

Ὁ Φίλιππος, ἐπιθυμῶν ναὶ βλάβῃ τοὺς Ἀθηναίους, ἐπειδὴ ἤξευρεν, ὅτι ἐκεῖνοι ἐλάμβαναν σιτάρικον, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀπὸ τὴν Θράκην, ἐκίνησε πόλεμον, καὶ ἐπολιορκῆσε τὴν Πέρινθον. Διὰ συμβουλῆς τοῦ Δημοσθένους οἱ Ἀθηναῖοι ἔστειλαν στόλον εἰς τὴν Χερσόνησον ἀρχηγὸν ὅμως ἐδιόρισαν τὸν ἀνάξιον καὶ ἀχρεῖον Χάρητα. Οἱ Περίνθιοι ἔλαβαν βοήθειαν ἀπὸ τοὺς Βυζαντίους, καὶ ὁ Φίλιππος πολιορκεῖ καὶ τὸ Βυζάντιον. Ὁ Δημοσθένης καὶ ὁ Φωκίων ἐσυμβούλευσαν ναὶ στείλωσιν ἄξιον στρατηγόν, καὶ ὁ δῆμος ἐψήφισε τὸν Φωκίωνα, ὅστις ἐσήκωσε τὴν πολιορκίαν τοῦ Βυζαντίου καὶ τῆς Πε-

ρίνθου· ἐκυρίευσε καὶ μερικά πλοῖα καὶ πύλεις τοῦ Φιλίππου. Οἱ Βυζάντιοι, οἱ Περίνθιοι καὶ οἱ Χερσονησῖται, πρὸς εὐγνωμοσύνην, ἔκαμαν ψήφισμα ὑπὲρ Ἀθηναίων.

Ἡ μάχη τῆς Χαιρωνείας ἔκαμε τὸν Φίλιππον κύριον τῆς Ἑλλάδος, καὶ ἀπὸ τότε πρέπει νὰ λογαριασθῇ τὴν δουλείαν τῆς ἡ Ἑλλάδος. Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν τὸν ἀξίον στρατηγὸν Φωκίωνα· ἀλλ' ἐπειδὴ οὗτος δὲν ἤθελε τὸν πόλεμον, οἱ τῆς ἐναντίας Φατρίας ἐψήφισαν τὸν ἀνάξιον Χάρητα. Ὑστερον ἀπὸ πεισματώδη μάχην ἐνικήθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ὅλος ὁ ἱερός λόχος τῶν Θηβαίων ἔπεσεν ἐκεῖ, ὅπου ἐπολέμησεν. Οὗτοι ἦσαν τριακόσιοι ὠρκαμένοι νὰ μὴν ἀφήσῃ κανεὶς τὴν θέσιν του. Ὁ Φίλιππος ἐφάνη πολὺ εὐσπλαγχνος πρὸς τοὺς αἰχμαλώτους· διότι τοὺς ἀπέλυσε, χωρὶς ἐξαγοράν. Ὁ Φίλιππος ἐψηφίσθη στρατηγὸς τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον τῶν Περσῶν· ὅμως μετ' ὀλίγον ἀπέθανε, καὶ τὸν διεδέχθη ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλέξανδρος ὁ μέγας.

Ἡ' θ ι κ ῆ.

Δ. Ἡ' Ἀ γ ά π η.

Ἡ πίστις, ἡ ἐλπίς καὶ ἡ ἀγάπη εἶναι θεμελιώδεις ἀρεταὶ τῆς τῶν Χριστιανῶν ἠθικῆς. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη εἶναι μεγαλητέρα· διότι χωρὶς αὐτὴν, ἐκεῖναι δὲν εἶναι τίποτε· ἐπειδὴ εἶναι διόλου πρακτικὴ ἀρετὴ· εἶναι τῆς ψυχῆς ζωὴ καὶ ἐνέργεια, καὶ ὅποιος δὲν ἔχει τὴν ἀγάπην, δὲν γνωρίζει τὸν

Θεὸν ἢ πρώτη τοῦ Νόμου ἐντολὴ εἶναι, λέγει τὸ Εὐαγγέλιον, „ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου“ καὶ δευτέρα ἐντολὴ παρομοία εἶναι „ἀγαπήσεις καὶ τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν“ Ὁ Ὑψιστος λοιπὸν δημιουργὸς τοῦ παντός γίνεται αὐτὸς οὗτος εὐγνώμων πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, δι' ὅσα καλὰ κάμνουσι πρὸς ἀλλήλους.

Ἡ ἀγάπη εἶναι ἐφεύρεσις τῆς Χριστιανικῆς πίστεως· ἠγνοεῖτο πρότερον αὕτη ἢ ἀρετὴ, τῆς ὁποίας ὁ ἔνθερμος ζῆλος διαδίδεται κρυφὰ διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τῆς ὁποίας ὅλη ἡ ἀμοιβὴ εἶναι εἰς τὴν χύσιν τῆς ἰδίας ἀγάπης διὰ τὸν Θεόν· εἶχαν τιμήσει πρὸ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὰς τῆς εὐεργεσίας ἀρετάς. Ἐπήνεσαν τὸ νὰ συγχωρῆ τινὰς, ὅσα κακὰ ἔκαμαν οἱ ἄλλοι εἰς αὐτὸν ὅμως δὲν ἔκαμαν ἀκόμη νὰ φανῶσιν οἱ ὑψηλοὶ οὗτοι λόγοι „Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, „καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς, καὶ εὐχεσθε „ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, ἵνα γένησθε υἱοὶ „τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅστις ἀνα- „τέλλει τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγα- „θούς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.“

Ἐφθασεν ἡ ἡμέρα τῆς κρίσεως· ἀνοίγονται οἱ οὐρανοί· παρρησιάζεται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μὲ ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν, συνωδευμένος μὲ τοὺς ἀγγέλους του, καὶ καθήμενος ἐπάνω εἰς τὸν θρόνον τῆς δόξης του· ἡ Σάλπιγξ ἤχει, οἱ νεκροὶ ἐκβαίνουσιν ἀπὸ τοὺς τάφους των· καὶ ἰδοὺ ἀπὸ τὰ τετραπέρατα μέρη τοῦ κόσμου τρέμοντα παρρησιάζονται ὅλα τὰ ἔθνη εἰς τοὺς πόδας τοῦ αἰωνίου Θεοῦ· τὸ πᾶν μὲ ἀγωνίαν περιμένει τοὺς λό-

γους τοῦ ὑπερτάτου, κριτοῦ. „Δεῦτε, τοὺς λέγει,
 „οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου, κληρονομήσατε τὴν
 „ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ καταβολῆς
 „κόσμου· ἐπέινασα γὰρ, καὶ ἐδώκατέ μοι φα-
 „γεῖν, κ. τ. λ. ἀμήν λέγω ὑμῖν ἐφ' ὅσον ἐποιή-
 „σατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχί-
 „στων, ἐμοὶ ἐποιήσατε“ οὔτε λοιπὸν αἱ λαμπραὶ
 ἀρεταί, οὔτε αἱ ἥρωικαὶ πράξεις, ἔμπροσθεν εἰς
 τὸ ἀνθρώπινον γένος ὅλων τῶν αἰώνων προσκαλοῦν-
 ται εἰς τὴν μακαρίαν ἀθανασίαν ἀπὸ τὸν ζῶντα
 Θεόν, ἀλλ' ἡ ταπεινὴ, καὶ ἀφανὴς ἀγάπη.

Ἡ τῶν Χριστιανῶν ἠθικὴ εἶναι θαυμασία
 διὰ τὴν τελείαν πάντοτε συμφωνίαν μὲ τὰ αἰσθή-
 ματα τῆς ψυχῆς, μὲ τὰς χρεῖας τῶν ἀνθρώπων,
 καὶ μὲ τὰς ἀδυναμίας των ἢ ἀγάπη, αὕτη ἢ εὐ-
 τυχία τοῦ κόσμου, αὕτη ἢ πρὸς τὸν Θεόν καὶ
 πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπη, ἐδόθη ὡς βᾶσις τῶν ἀρε-
 τῶν· ἢ ὑπερηφανία, ἢ κατ' ἐξοχήν πρὸς ἑαυτὸν
 ἀγάπη, πηγὴ ἀκένωτος τῶν κακῶν, μᾶς κάμνει
 μονήρεις ἀπὸ τοὺς ὁμοειδεῖς μας, καὶ μᾶς σύρει
 εἰς ὅλα τὰ ἐλαττώματα. Κάμε τὸ καλὸν κρυφά·
 ἢ ἐλεημοσύνη τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἃς κρύπτεται
 ἀπὸ τὴν ἀριστεράν. Ἰδοὺ οἱ λόγοι τοῦ Εὐαγγελίου,
 τὸ ὅποσον συναριθμεῖ μὲ τὰ ἐλαττώματα τὸ γινό-
 μενον καλὸν μὲ ὑπερηφανίαν, καὶ δὲν χωρίζει ποτὲ
 τὴν ταπεινώσιν ἀπὸ τὴν ἀγάπην. Ὅλα ταῦτα τὰ
 ὑπερήφανα διαστήματα, διὰ τὰ ὅποια τόσον δο-
 ξάζονται οἱ ἄνθρωποι, εἶναι ματαιότητες ἔμπρο-
 σθεν του. Τοῦτο κηρύττει τὴν τῶν τάφων ἰσότη-
 τα, τὴν κοινήν τῆς ζωῆς συντομίαν, καὶ τὴν εἰς
 τὰ ἁμαρτήματα ὁμοιότητα, ἢ ὅποια εἰς μόνον,

τὸν ἑαυτὸν τῆς περιλαμβάνει ὅλα τὰ μαθήματα τῆς μετριότητος, τῆς ἐλευθεριότητος, τῆς ἀνοχῆς· ὅταν οἱ Ἰουδαῖοι ἠθέλησαν νὰ λιθοβολήσωσι τὴν μοιχευθεῖσαν γυναῖκα, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς „ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν, πρῶτος βαλέτω λίθον ἐπὶ αὐτήν.“

Ἐποῖος ἠμπορεῖ νὰ μετρήσῃ ὅλον τὸ βάλαμον, τὸ ὁποῖον ἔχυσεν ἡ Χριστιανικὴ πίστις εἰς τὰς τῆς ἀνθρωπότητος πληγὰς; Μόνη αὕτη ἐπροφύλαξε τὸν κόσμον καὶ τὸν πολιτισμὸν, ὅταν τὰ πλήθη τῶν βαρβάρων ἐχύθησαν ἀπὸ τὴν ἄρκτον ὡς χεῖμαρροι ἐξ αἰτίας τῆς ἡ δουλείας καὶ μεταπώλησις τῶν Μαύρων ἐμποδίσθη ἀπὸ τοὺς Χριστιανούς βασιλεῖς· οἱ νόμοι ἐγλυκάνθησαν, καὶ ἔπαυσαν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τὸ νὰ μὴ χορταίνωσιν αἷμα· ἀνοίχθησαν καταφύγια τοῦ γήρους, τῆς ἀσθενείας, καὶ τῆς πτωχείας· ἐσύναξε τὰ παραιτημένα πτωχὰ παιδία, καὶ ἐξώρισεν ἐκείνην τὴν σκληρὰν πρόβλεψιν, ἡ ὁποία τὰ κατεδίκαζεν εἰς θάνατον, ὅταν ἐφαίνοντο πολὺ ἀδύνατα εἰς τὸ νὰ ὑποφέρωσι τὴν ζωὴν. Ἡ Ὁρησκεία ἔκαμε καὶ περισσότερον, ἐξύπνισεν εἰς τὸ βάθος τῶν καρδιῶν τὸ ὑψηλότατον κριτήριον, ὅπου κάθεται ἡ συνείδησις· ἔκαμε νὰ τρέμωσιν ἔμπροσθεν εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς ἐκείνοι, τοὺς ὁποίους ἡ δύναμις τῶν ὑψόνει ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην· ἐπαρηγόρησε μὲ τὴν ἰδίαν τῆς μαρτυρίαν τὸν καταδιωκόμενον ἀθῶον.

Ἐὰν οἱ ἄνθρωποι ἦσαν τῶντι Χριστιανοί, ἂν ὑποτάσσοντο εἰς τὸ Εὐαγγέλιον, ἂν μόνον τὸ ἐδιάβαζαν, πόσα κακὰ ἠθέλαν ἐξαλειφθῆ ἀπὸ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς. Ὁ καλὸς Χριστιανὸς εἶναι

καλὸς πολίτης, καὶ πιστὸς ὑπήκοος. Εὐχαριστεῖται εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας του, καὶ καλλιεργεῖ μὲ εἰρήνην τὰς οἰκιακὰς ἀρετάς. Ζῆ μόνον, διὰ τὸ κάμνη καλὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, διὰ τὸ τοὺς δουλεύει, καὶ τὸ τοὺς ἀγαπᾷ. Καυχώμεθα διὰ τὸν πολιτισμὸν μας, καὶ πολλὰ ἴχνη τῆς βαρβαρότητος ἐξαλείφθησαν ὅμως πόσα μᾶς μένου ἀκόμη. ! Πότε οἱ ἀνθρώποι θέλουσιν ἐκδυθῆ ἀπὸ τὰ ἔθνικὰ μίση. ! Πότε θέλουν ἠμπορέσει ν' ἀπολαμβάνωσιν ὅλοι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον χρειάζεται ἐπιστήμην, διὰ τὸ γνωρίσωσι καλήτερα τὰ χρεῖα των! Πόσα καλὰ κρύπτονται ἀκόμη εἰς τὸν κόλπον τῆς τῶν Χριστιανῶν ἠθικῆς, ἔτοιμα τὸ χυθῶσιν ἐπάνω εἰς τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν οἱ ἀνθρώποι μὲ προθυμίαν τὰ ἐζητῶσαν!

Ἱστορία τῆς Ῥώμης.

Αὐτοκράτορες Ῥωμαῖοι.

Ἐποχὴ πρώτη, περιέχουσα τὴν Ἱστορίαν ἀπὸ τὸν Αὐγούστον ἕως εἰς τὸν Μάρκον Αὐρήλιον, εἰς διάστημα 192 χρόνων.

725'. Ἀπὸ κτίσεως τῆς Ῥώμης — 3977 ἀπὸ κτίσεως κόσμου.

Ο' Οὐκτάβιος βασιλεύει μόνος, μετὰ τὴν μάχην τοῦ Ἀκτίου· ἡ γερουσία τὸν ὠνόμασεν Αὐγούστον (Σεβαστόν).

727'. Ο Ἀγρίππας ἑπαρχὸς τῆς Ρώμης οἰκοδομεῖ τὸ Παύθεον. — Μετὰ τρεῖς χρόνους ὁ Αὐγουστος διαρῖζει ἐπιστάτας διὰ τὰς πυρκαϊὰς 600. δούλους. Τὸν ἀκόλουθον χρόνον, ἰπάγει εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ δεῖγναι μεγάλην εὐνοίαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ ἀνατρέπει τὰ προνόμια τῶν Ἀθηναίων, διότι ἦσαν ἀπὸ τὴν Φατρίαν τοῦ Ἀντωνίου.

740'. Θάνατος τοῦ Ἀγρίππα· ὁ Τιβέριος ὑποτάσσει τοὺς ἀποστατήσαντας Πάοννας· ὁ Αὐγουστος τὸν υἱοθετεῖ καὶ τὸν δίδει εἰς γυναῖκα, τὴν θυγατέρα τοῦ Γουλίαν.

Μετὰ τέσσαρας χρόνους, ὁ Αὐγουστος προστάζει νὰ διορθωθῇ τὸ Ρωμαϊκὸν Καλενδάριον, καὶ διορίζει νὰ μὴ περιέχεται ὁ Βίσεκτος εἰς τὸν χρόνον ἕως εἰς διάστημα δώδεκα χρόνων, καὶ ὀνομάζει τοῦτον τὸν μῆνα Αὐγουστον. Ἀποθνήσκει ὁ Μαικήνας, ὁ ἀγαπητὸς τοῦ Αὐγούστου· ὁ Τιβέριος καταπολεμεῖ τοὺς λαοὺς τῆς Γερμανίας, οἱ ὅποιοι εἶχαν ἀποστατήσει.

756'. Συνωμοσία τοῦ Κίννα, ἐγγόνου τοῦ Πομπηίου, κατὰ τοῦ Αὐγούστου· ὁ Αὐγουστος τὸν συγχωρεῖ, τὸν χειροτονεῖ ὑπάτον, καὶ τὸν κάμνει ἐνθερμον φίλον. — Μετὰ 14'. χρόνους, γεννᾶται ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς. Ο Ἀὐγουστος ἀποθνήσκει εἰς Νόλαν τῆς Καμπανίας εἰς ἡλικίαν 76'. χρόνων, ἀφοῦ ἐβασίλευσε 40'. χρόνους· τὸν διαδέχεται ὁ θετός του υἱὸς Τιβέριος.

16'. Ἀπὸ Χριστοῦ ὁ Τιβέριος ἐμποδίζει τὰ μεταξωτὰ φορέματα, καὶ τὰ χρυσᾶ ἀγγεῖα, καὶ διώχνει ἀπὸ τὴν Ρώμην τοὺς μαθηματικούς.

Τὸν ἀκόλουθον χρόνον γίνεται ὁ Θρίαμβος τοῦ Γερμανικοῦ, διὰ τὰς νίκας, τὰς ὁποίας ἔκαμεν εἰς τὴν Γερμανίαν. — Θάνατος τοῦ Οὔβιδίου Ποιητοῦ εἰς τὴν ἔξορίαν.

Φέρεται εἰς τὴν Ῥώμην τὸ σῶμα τοῦ Γερμανικοῦ ἀποθανόντος εἰς τὴν Συρίαν· ὁ θάνατός του πρὸξενεῖ μεγάλην λύπην. Ὁ Πίσων, ἑπαρχὸς τῆς Σιρίας, κατηγορεῖται, ὅτι ἐφαρμάκευσε τὸν Γερμανικὸν διὰ κρυφῆς τοῦ Τιβερίου προσταγῆς· φονεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ.

37'. Θάνατος τοῦ Τιβερίου εἰς ἡλικίαν 78' χρόνων, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσεν 27 χρόνους. Ἡ ζωὴ τούτου τοῦ βασιλέως εἶναι μίγμα ἀμαρτημάτων, πονηριῶν, καὶ ἀσωτειῶν· εἶχεν ὅμως καὶ μερικά προτερήματα.

Τούτον διαδέχεται Κάϊος Καλλίγουλας, υἱὸς τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τῆς Ἀγριππίνης. Οὗτος βασιλεύει τέσσαρας χρόνους, καὶ φονεύεται ἀπὸ τοῦ στρατιώτου εἰς ἡλικίαν 29 χρόνων· ὑπερέβη τὸν προκάτοχόν του εἰς τὴν σκληρότητα· ἔλεγεν, ὅτι „ἤθελε νὰ εἶχεν ὅλος ὁ λαὸς τῆς Ῥώμης μίαν μόνην κεφαλὴν, διὰ νὰ τὴν κόψῃ ὅλην ὁμοῦ.“

41'. Ὁ Κλαύδιος ἐκλέχθη αὐτοκράτωρ ἀπὸ τοῦ στρατιώτου· ἦτον ἀνεψιὸς τοῦ Τιβερίου· ἦτον πολλὰ εὐήθης· ἐφαρμακεύθη ἀπὸ τὴν γυναῖκα του Ἀγριππίαν, τὴν ὁποίαν ἐστεφανώθη, ἀφ' οὗ ἐφόνευσεν τὴν πρώτην του γυναῖκα Μεσσαλίαν. Ἐβασίλευσε 14 χρόνους.

54'. Ἀναβαίνει εἰς τὸν θρόνον ὁ Νέρων, υἱὸς τῆς Ἀγριππίνης, καὶ υἱοθετημένος ἀπὸ τὸν Κλαύδιον. Εἰς τοὺς πρώτους πέντε χρόνους ἤκουε τὰς

σύμβουλαις τῶν παιδαγωγῶν του Βούρξου καὶ Σενέκα, ἔπειτα ἐδόθη εἰς ἀνηκούστους αἰσχυρογίας καὶ σκληρότητας· τὸν ἐμίσησαν ὅλοι, τὸν παραιτῆ τὸ στράτευμα, καὶ ἡ γερουσία τὸν καταδικάζει αὐτὸς φεύγει, καὶ φονεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ εἰς ἡλικίαν 30 χρόνων, ἀφοῦ ἐβασίλευσε 4 σχεδόν.

68'. Τὸν διαδέχεται ὁ Γάλβας, ὅστις βασιλεύει ἑπτὰ μῆνας. Ὁ Οὔθων κυριεύει τὸ βασίλειον, καὶ φονεύει τὸν Γάλβαν· ἐβασίλευσε τρεῖς μῆνας.

Βιτέλλιος, διοικητὴς τῆς κάτω Γερμανίας, ἐβασίλευσε· πολεμῆ τὸν Οὔθωνα, ὅστις φονεύεται ἀφ' ἑαυτοῦ. Ὁ Βιτέλλιος βασιλεύει ὀκτῶ μῆνας.

Ὁ Οὔεσπεσιανὸς ψηφίζεται αὐτοκράτωρ· ὁ Βιτέλλιος ἀποθνήσκει μαχαίρωμένος.

Μυθολογία.

Κάδμος.

Ἦτον υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, βασιλέως τῆς Φοινίκης. Ὁ Ζεὺς μεταμορφωθεὶς εἰς ταῦρον, ἤρπασε τὴν Εὐρώπην, ἀδελφὴν τοῦ Κάδμου. Ὁ Ἀγήνωρ ἐπρόσταξε τὸν Κάδμον νὰ ὑπάγῃ νὰ τὴν ζητήσῃ, καὶ νὰ μὴ γυρίσῃ, χωρὶς αὐτήν. Ὁ Κάδμος, ἐπειδὴ δὲν τὴν εὕρισκεν, ἠρώτησε τὸν Δελφικὸν χρησμὸν, ὅστις τὸν εἶπε, νὰ σταθῆ ὅπου τὸν ὀδηγήσῃ ἕνα βώδιον, καὶ ἐκεῖ νὰ κτίσῃ πόλιν. Ἡ πόλις ὠνομάσθη Θῆβαι, καὶ ἡ ἐπαρχία Βοιωτία· ἐκεῖ ἐδίδαξε τοὺς κατοίκους τὰ γράμματα.